

Едиција
ЛИРИКА

Тања Малетић
ПТИЦЕ НА УЗГЛАВЉУ

Copyright © 2024, Тања Малетић
Copyright © овог издања 2024, MediaSfera

Сва права задржана. Ниједан део ове књиге не може се користити нити репродуковати у било ком облику без писмене сагласности ауторке и издавача.

Тања Малетић

ПТИЦЕ НА УЗГЛАВЉУ

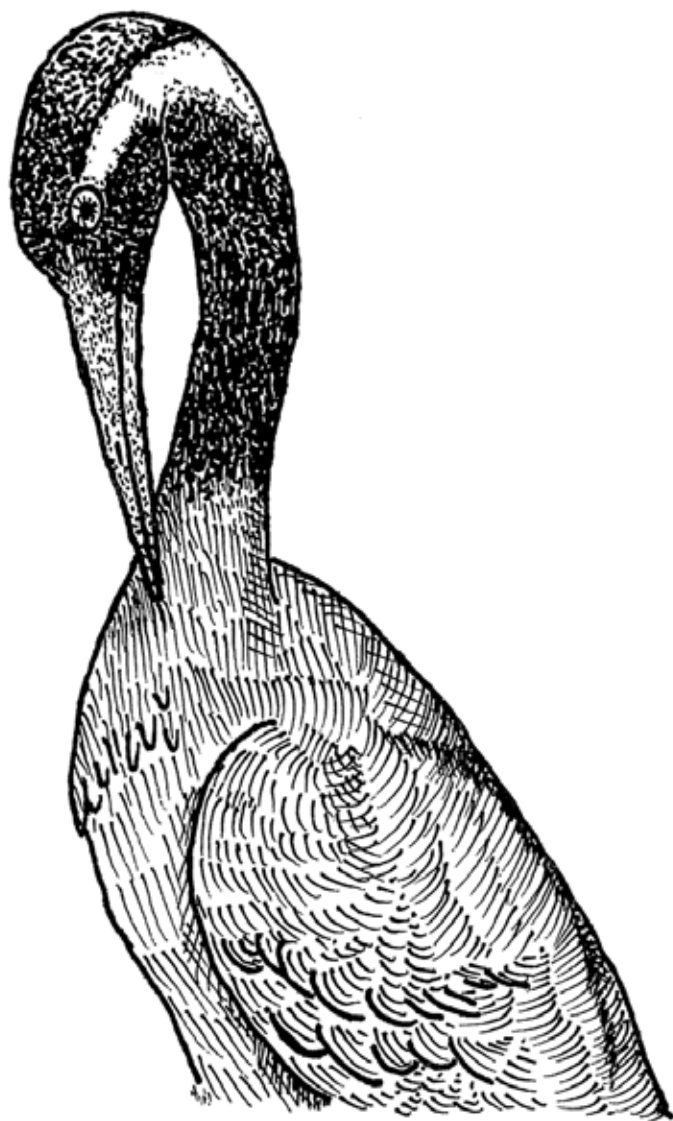

2024.

ЖДРАЛОВИ

*У кликтајима касних ждралова
Опомена се слуги јалова
Да смо срљали као луде
У нешто друго, друкчије, другде.*

*Из песме Умирање године
Милована Данојлића*

ЖДРАЛ

По дугом ти врату развукло се време
које као маглу кидаш оштрим кљуном,
али ти га носиш као свако бремене,
чудни краљу сунца са крвавом круном.

Преко сваког брега, језера и врта
летиш и пркосиш киши и маглама.
Летиш без кајања, бола и осврта,
јачи од хладноће и сунчевог плама.

Заборављен од тла и свих дивљих трава,
плетеш косом неба песму и повике.
Теби смрт и живот, теби сан и јава,
теби трен и вечност немају разлике.

Не слушаш ни ветар када ти замера
што си диваљ и што чиниш шта год хоћеш.
Подругљивој судби чупаш репна пера
и победоносно тад јој се кикоћеш.
Завидне погледе врабаца и сврака,
очи жедне сјаја, из рупа, грмова,

не видиш док витлаш светлом око мрака
и звезданим сјајем око црних снова.
А под маском тамном твоја патња траје,
јер знаш да те скоро нико не познаје,
а сви неизмерно желе твоју срећу.
Сви би хтели крилом да преломе вал
и сви добро знају: Само ти си ждрал,
јер векове твоје мери сунчев сат

чије се казаљке неприметно крећу.
Не знају да ниси као друге птице,
јер ти никад нису осмотрили лице.
Беле сузе вечно теку ти низ врат.

У ИНАТ ПРОЛЕЋУ

Досадило ми је, досадило више!
Ја нећу
пролећу
да се дивим!
Дозивам га из блата и снега
песмом, а оно бежи од свега
и стрпљиво чека да посивим.

Данас и сутра се слива у јуче.
Затварам очи. Узвикујем: „Ето,
одлазим да се у себе повучем,
да се том пролећу смејем у лице
и да му правим зазубице
тако што упорно сањам
лето.”

АВГУСТОВСКЕ ЈЕСЕНИ

Пепељаста јутра још проткана надама
рађају се међу сивосмеђим зградама.
Голубови се под надстрешницом крију.

Сакривам лице као да је најружније.
Сакривам мисли... Шта ту може да се крије,
до бол у дну чела, између очију?

ЈЕСЕН

Љуља ме заустављено и промрзло време
у магловитом наручју, попут мајке.

Волим јесен.

Тад цео свет покаже своје право лице,
усукано, бледо, старачко и седо,
те није више, попут лепотице из бајке,
онако једар, свеж и насмејан,
неподношљиво насмејан.

Лепши је кад плаче

јер су сузе огледало истине.

Јесен је рањива, покуњена, тиха,
као грешник пред иконом.

Она нема лажних суза.

Њено лице суши се и жути,

као лице испосника

који свет напушта зато

што схвата

да стиче Злато кад одбије злато.

Тек сада схватам:

Јесен је одувек имала твоје бркове

и кроз њих ми
шапутала речи
потамнеле од облака,
као што ми ти пољупцем
саопштаваш речи
потамнеле од дувана.

Волим јесен
због твог рођендана,
због упознавања с тобом.

Воли ме јесен,
јер ми је тебе поклонила
и обгрлила ме твојим рукама,
јер је увек била притајено весела
иза својих суза.

Воли ме јесен,
јер ћу се увек радовати
додиру твојих образа
и јер ћу увек умети
романтично да ти певам
све док за мношћу не остану
баре, блато, изгужвано суво лишће
и сетни мирис у ваздуху.

ЈАНУАР

Ослушкујем јануар како дише
и не склапам ока у сатима касним.
Одјекује тромост, шапуће хладноћа
у болним, отекућим жицама гласним.

Сјај неслућени не даје ми сна.
Ваздух је пијан, време се њише.
Нема ни светла, нема ни таме.
Ослушкујем јануар како дише.

Одсјај пурпурноцрвеног неба,
обасјаног ватром огњишта туђег,
жели кроз грло, жели кроз око,
жели кроз окно моје да уђе.

Ношен зубима бледога сунца,
толико је млад, а толико стар.
Слабашном руком за кров ми се држи
седокоси младић, јануар.

СЛЕПА ПЕСМА

Дрхти душом, трепери телом
Звезда сунчева.
По своду целом
Облак пева
И капље
На земљу црну.
Све кровове вида
Које страх зида
Облећу чапље.
Јата одлећу уплашена.
Разлива ми се очна зена,
Са капка капље
На земљу црну.

НЕЗНАНАЦ

С ветром побегоше све птице Дунава
кад видеше воду како поиграва.
Миче се река зелена.

Последња се светлост гаси иза грана.
На обалу капље са неба ноћ рана.
Срца је прекрила сена

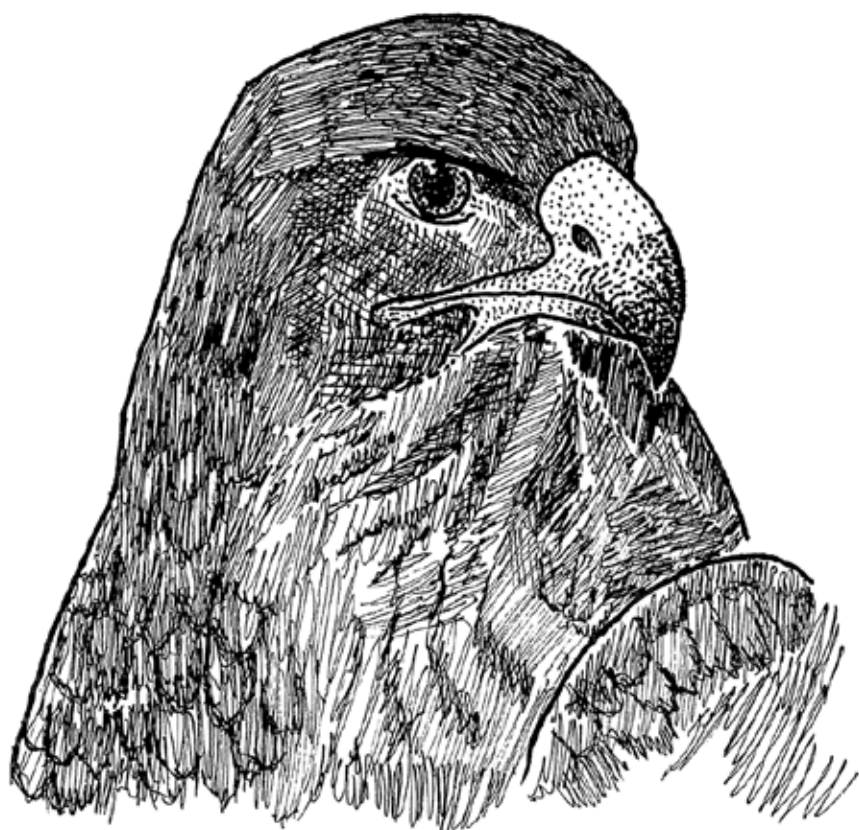
и незнанац помаља се из те сене,
а сутон му гори кроз очи црвене.
Утвара шета кроз сумрак.

То, огрнут перјем модросиве боје,
низ обалу на вечеру пошао је
сањиви, огладнели гак.

ЈАСТРЕБОВИ

Чувај се, мој роде, својих странпутица,
Јер пут неизвестан увек је пут вражији.
Не бој се јастреба него кукавица,
Не бој се лажова него њине лажи.

Из песме Вечној Србији
Јована Дучића

ЗЛАТНИ ЈАСТРЕБ или У ТИШИНИ

Треперави мирис разноси немирно перје.
Птице плове вешто свуд по небеској пучини.
Јата круже небом у облачно повечерје,
а ја немире точим у стихове – у тишини.

И притискам капке очне, али сна још немам.
Тешким ваздухом промиче таласање врело.
Хоће ли ми једном крила тих птица, док
дремам,
напокон, бар на тренутак расхладити чело?

Страхујем ноћима од сопственог неспокоја,
а не смем ни да погледам у очи истини.
Осећам да ми низ чело клизе грашке зноја.
Моје мисли плачу, остављене у тишини.

Успаванку пева ми хор златних јастребова.
Одјекивало је небом то њихово славље.
Када се пронађох негде на домаку снова,
Зачух један тупи удар о своје узглавље.

Запитах се: „Да л’ је то птица крај мене?
Да ли је могуће? Откуд се искраде,
откуда долете, којим чудом паде
кроз прозоре моје затворене?”

И гле, златни јастреб лежи сасвим непомичан.
На тој изгужваној, чисто белој постељини,
готово да каквом камену је сличан.
Хоће ли почети још да ми замера
ако му, немоћном, бар додирнем пера?
Макар ће умрети мирно, у тишини.

Пружих руку кришом, да му помилујем крило,
када се прену птица. Зар је и даље жива?
Не докучих шта се тада стварно догодило.
Тек схватих кад поче своје ближње да дозива.

Очима блудећи некуд за далеким спасом,
птица само пропевуши уплашеним гласом,
цепајући песмом, као скут хаљине,
ваздух сав прошивен концима тишине
и већ заборави на тугу, страх и непокој
када из даљине плаве препозна мајчин пој.

Запенише вали на небеском своду
док су се враћале однекуд из лова,
у једном огромном јату налик броду,
бројне породице златних јастребова.